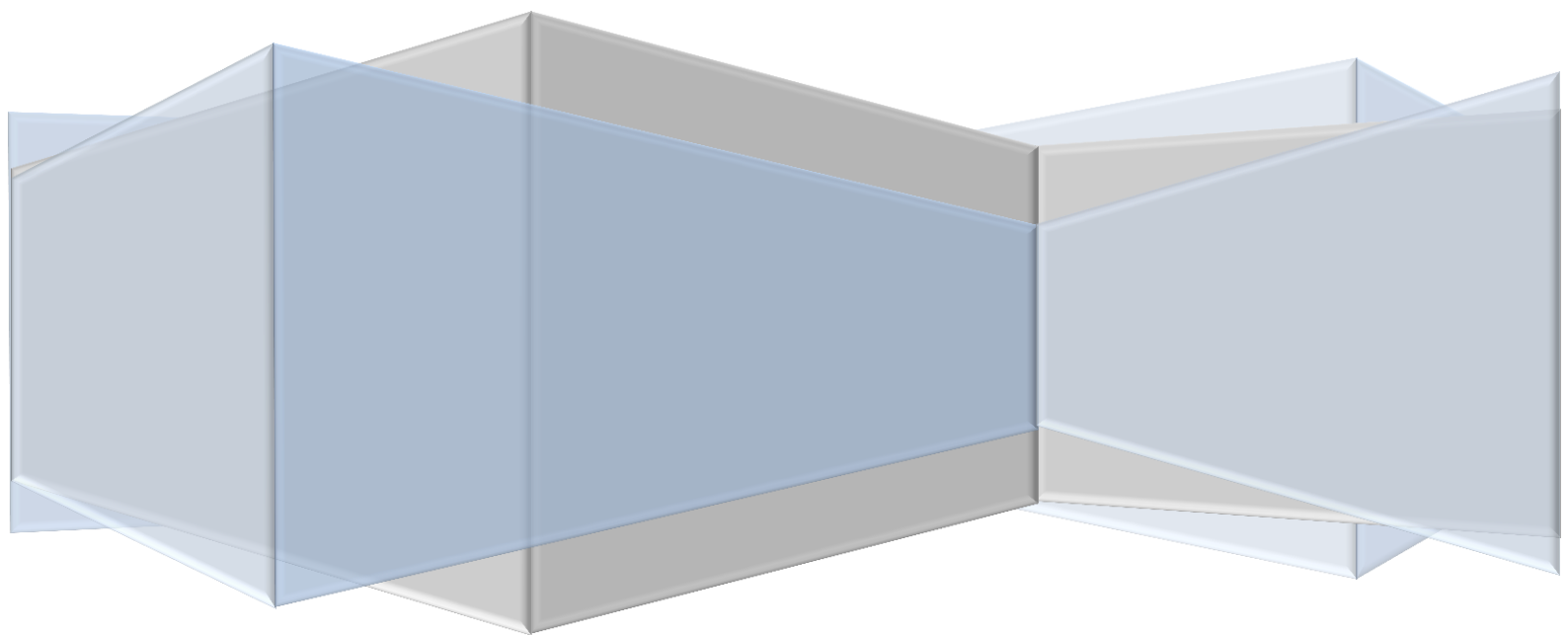

Základní škola a mateřská škola Hazlov, okr. Cheb, příspěvková organizace

Školní vzdělávací program pro školní družinu

Ing. Hana Martínková, Jana Šilerová, Klára Nechutná

01. 09. 2015

1. Identifikační údaje

Předkladatel Základní škola a mateřská škola Hazlov, okr. Cheb, příspěvková
organizace
Hazlov 119, 35132 Hazlov

Ředitelka Ing. Hana Martínková

Kontakt 355335174 ředitelka školy
355335173 zástupkyně ředitelky
355335370 sekretariát

Zřizovatel Obec Hazlov

Platnost dokumentu od 01. 09. 2015

2. Charakteristika školní družiny

Školní družina při ZŠ v Hazlově má 2 oddělení pro žáky 1. až 5. třídy a pro žáky 2. stupně, kteří do školy dojíždějí.

1. oddělení zajišťuje provoz ranní družiny od 6:00 do 7:40 a provoz po vyučování od 11:40 do 16:00 hodin.
2. oddělení je v provozu denně od 12:30 do 14:00 hodin, je určeno pro žáky 3. až 5. třídy a dojíždějící. Ve 14:00 hodin se oddělení spojují.

V každém oddělení pracuje vychovatelka, která má za svěřené děti právní odpovědnost, vede pedagogickou dokumentaci a přehled o přítomných dětech.

Činností, které ŠD nabízí :

Pravidelná činnost je ve ŠD dána týdenní skladbou činností – každodenním zaměstnáním.

Příležitostnými akcemi jsou např. čertovské a vánoční besídky, sportovní odpoledne, dětský den apod.

Spontánní činnosti ŠD nabízí průběžně při klidových činnostech po obědě, při pohybu venku, při činnosti koncových družin.

Prvořadým úkolem ŠD je dbát na bezpečnost dětí a na rozvíjení zájmové činnosti. Jde o to, aby si děti ve ŠD odpočinuly a program byl ve větší míře sestaven podle jejich přání. Děti se zde učí respektovat jeden druhého, spolupracovat, přizpůsobit se přání většiny, pomáhat mladším dětem, naučit se žít, pracovat a odpočívat v kolektivu.

3. Cíle vzdělávání ve ŠD

Zájmové vzdělávání ve ŠD naplňuje specifickými prostředky obecné cíle vzdělávání dané školským zákonem, a to zejména

- všestranným rozvojem dítěte, jeho učením a poznáním
- osvojením si základů slušného chování, komunikace, spolupráce, respektu
- získáváním osobní samostatnosti
- výchovou ke smysluplnému trávení volného času
- vybavou dětí dostatkem námětů pro naplňování volného času
- podněcováním dětí k tvořivému myšlení, logickému uvažování a řešení problémů
- utvářením kladného vztahu k přírodě a světu kolem nás.

4. Formy zájmového vzdělávání

Školní družina jako zařízení zájmového vzdělávání plní svoje úkoly pravidelnou činností, organizuje příležitostné akce a umožňuje dětem spontánní aktivity. Základním prostředkem ve školní družině je hra, která přináší radost a zážitek z činnosti.

Při hře dítě :

- řeší problém
- objevuje své možnosti
- získává zkušenosti
- vyvolává napětí a následně radost
- dobrodružství, úspěch ze zvládnutého problému
- dítě se naučí nejen vyhrávat, ale i prohrávat

Specifika působení vychovatelky :

Požadavek dobrovolnosti – dítě se nemusí činnosti zúčastnit, motivace a vzbuzení zájmu.

Požadavek pedagogického ovlivňování volného času – navozování a motivace nových činností.

Požadavek zajímavosti a zájmovosti – pestrost, atraktivnost činností, nové postupy a náměty vycházející ze zájmu dětí.

Požadavek aktivity – přiměřená úspěšnost všech dětí, jejich oddíl na přípravě činností, na realizaci a hodnocení.

Požadavek citlivosti a citovosti – činnosti by měly přinášet kladné emoce, dítě pocítuje radost z pochvaly, objevuje a překonává překážky.

5. Obsah vzdělávání a rozvoj klíčových kompetencí

ŠD ve své činnosti navazuje na učivo 1. stupně ZŠ, které je zaměřeno na tyto oblasti :

Oblast : Člověk a jeho svět

1. *Místo, kde žijeme*

- a) Učíme se o místech, kde žijeme
- b) Rodina
- c) Škola
- d) Společnost, obec, spojujeme s tematickými vycházkami a doprav. výchovou
- e) Bezpečná cesta do i ze školy, výtvarná ztvárnění

2. *Lidé kolem nás*

- a) Osvojujeme si zásady slušného chování, učíme se toleranci, jak se lidé sdružují, zásady budoucího občana
- b) Stolování, zdravení
- c) Vyjádření, řešení každodenních problémů

3. *Lidé a čas*

- a) Získáváme správné návyky
- b) Místo pro učení a pro odpočinek
- c) Správná časová posloupnost – režim dne a jeho dodržování
- d) Dítě získává úctu k času druhých

4. *Rozmanitost přírody*

- a) Seznámení se s živou a neživou přírodou
- b) Pozorování změn v přírodě
- c) Pobyt v přírodě a následně výtvarné či jiné zpracování poznatků
- d) Ochrana životního prostředí – ekologie, péče o zvířátka v zimě, pokojové rostliny

5. *Člověk a jeho zdraví*

- a) Získávání poučení o zdraví a nemocech, předcházení úrazům
- b) Návěk jednoduchého ošetření – zásady první pomoci
- c) Zaměřuje se na pohybovou aktivitu v přírodě, tělocvičně i na hřišti, na správnou životosprávu a dodržování pitného režimu
- d) Rozpoznáváme, co nám prospívá a co škodí

6. *Umění a kultura*

- a) Dítě se prostřednictvím činností seznamuje s výtvarným, hudebním, dramatickým a literárním uměním
- b) Učí se tvořivě pracovat
- c) Prostředky sebevyjádření – zpěv, hudebně pohybové činnosti, poslech, malování, modelování, dramatizace pohádek
- d) Děti vedeme ke tvořivosti a estetickému vnímání – příjemný prostor ŠD, rozvíjíme jejich talent

7. *Člověk a svět práce*

- a) Dítě se praktickými činnostmi seznamuje s různými materiály a jejich vlastnostmi, pracovními nástroji, používá konstrukt. stavebnice, učí se svou práci organizovat
- b) Seznamuje se s lidovými zvyky a tradicemi

Obsah jednotlivých oblastí je dále rozpracován vychovatelkami ŠD do ročního plánu školní družiny.

Rozvoj kompetencí

Školní družina kompetence spíše jen posiluje a rozvíjí.

Vybavování dětí kompetencemi budeme chápat jako naplňování specifických sdružených cílů prostřednictvím volnočasových aktivit. Zaměříme se především na tyto kompetence :

1. *Kompetence k řešení problémů*

Dítě hledá řešení, promýšlí následky, porovnává správná a nesprávná řešení, učí se přijmout odpovědnost.

2. *Kompetence komunikativní*

Dítě si rozvíjí slovní zásobu, vyjadřuje své názory, aniž by se dotklo druhého, má prostor vyjádřit dojmy z prováděných činností – výtvarné práce, vyprávění o přečteném, o shlédnutém aj.

3. *Kompetence k učení*

Individuálním přístupem rozvíjíme dětskou fantazii a tvořivost, dítěti umožňujeme realizovat vlastní nápady a podporujeme sebedůvěru v jeho schopnosti a samostatnost – pořádání a realizace vlastních soutěží, vystoupení.

4. *Kompetence sociální a interpersonální*

Dítě se učí organizovat, řídit a hodnotit, je schopné týmové práce, podílí se na vytváření příznivé atmosféry v oddělení, vytváří si o sobě reálnou představu, umí odhadnout riziko svých nápadů, řeší odpovědně zadané úkoly, pomáhá a poradí ostatním.

5. *Kompetence občanská*

Dítě se učí orientovat ve smysluplném trávení volného času, učí se vybrat si zájmové aktivity, které odpovídají jeho schopnostem – v individuálních i organizovaných činnostech, učí se odmítnout nevhodnou nabídku k trávení volného času.

6. *Kompetence pracovní*

Dítě se učí používat účinně a bezpečně materiál, vhodné nástroje a vybavení, dodržuje daná pravidla, plní své povinnosti, dbá na ochranu svého zdraví i zdraví ostatních, využívá svých znalostí a poznatků, učí se chránit životní prostředí.

6. Podmínky přijímání a průběhu zájmového vzdělávání

ŠD je určena pro žáky ZŠ Hazlov. Přednost při přijímání žáků do ŠD mají žáci nižších ročníků a žáci dojíždějící.

O přijetí žáka do ŠD rozhoduje ředitel školy.

Jedno oddělení ŠD se naplňuje do počtu maximálně 28 dětí.

Na škole fungují zájmové kroužky, jejichž činnost se prolíná s činností ŠD, a je na ně brán ohled při plánování činností ŠD.

7. Podmínky ukončování zájmového vzdělávání

Zájmové vzdělávání ve ŠD je zakončováno předáváním pamětních listů, které se vztahují k tématu celoroční hry.

V posledním týdnu školního roku se pořádá rozloučení s uplynulým školním rokem.

8. Délka a časový plán zájmového vzdělávání

Zájmové vzdělávání ve školní družině je poskytováno po dobu trvání školního roku, tzn. 10 měsíců v roce.

Na dobu podzimních, pololetních a jarních prázdnin bude zjišťován zájem rodičů o zajištění dohledu nad přihlášenými dětmi. V případě přihlášení 10 a více dětí bude školní družina v tyto dny v provozu, v opačném případě a po dobu vánočních prázdnin se po dohodě se zřizovatelem provoz ŠD přeručí.

Provoz školní družiny je uveden ve Vnitřním řádu školní družiny, který je vydáván na každý školní rok.

Podmínky příchodů a odchodů do a ze ŠD jsou uvedeny rovněž v jejím řádu.

9. Podmínky vzdělávání dětí se specifickými vzdělávacími potřebami a dětí mimořádně nadaných

Vzdělávání těchto dětí je nastaveno tak, aby umožňovalo osobní rozvoj každého žáka ve prospěch jeho osobního maxima.

Dětem se SVP se snažíme nabídnout pozitivní, podnětné a vstřícné prostředí, respektujeme jejich individuální tempo. Dle stupně a charakteru jejich handicapu umožňujeme jejich začleňování do volnočasových aktivit a zajišťujeme podmínky vhodné k rozvoji jejich osobnosti.

Při výběru činností ve ŠD, při motivování a hodnocení žáků bereme na tyto děti patřičný ohled. Spolupracujeme s rodiči dětí a v případě potřeby i s odborným pracovištěm.

Školní vzdělávací program pro školní družinu při Základní škole a mateřské škole Hazlov, okr. Cheb,
příspěvková organizace

U dětí mimořádně nadaných respektujeme jejich odlišný způsob komunikace, zadáváme jim náročnější samostatné úkoly, vedeme je k rovnému přístupu k méně nadaným spolužákům, k pomoci slabším.

10. Materiální podmínky

Školní družina je umístěna v samostatném přízemním prostoru přístavby školní budovy. Má k dispozici 2 herny a kabinet, vstupní prostory, šatny a sociální zařízení má společně se ZŠ. Obě herny jsou vybaveny novým nábytkem, kobercem na hry, televizí s videem a DVD, počítačem, stolními a technickými hrami, pomůckami pro výtvarná vyjádření. Využívat může školní počítačovou učebnu, tělocvičnu, kuchyňku, školní zahradu s venkovní učebnou. Po dohodě s vedením školy družina využívá i obecní hřiště.

Užívání mimoškolních prostor je ošetřeno pravidly bezpečnosti.

11. Personální podmínky

Pedagogický provoz v ŠD zajišťují dvě vychovatelky, jedna na plný úvazek a druhá na 0,225 úvazku.

Vychovatelka má být především kamarád a rádce s přirozenou autoritou. Je iniciátorem a průvodcem dětí při činnostech, které motivuje, navozuje, přímo i nepřímo řídí a hodnotí. Podněcuje a rozvíjí přirozenou zvědavost dítěte chtít objevovat, odvahu projevit se a ukázat, co všechno zvládne. Tyto žádoucí projevy pak přiměřeně oceňuje a chválí.

12. Ekonomické podmínky

Výše příspěvku na čistou úhradu neinvestičních nákladů za pobyt dítěte ve ŠD (rozumí se tím i jeden odchozený den v měsíci) hrazena rodiči je stanovena na 140,- Kč měsíčně, splatná vždy do 15. dne v měsíci na účet školy.

Na úplatu za zájmové vzdělávání může být poskytnuta sleva či úplné prominutí při pěstounské péči nebo v sociální nouzi. Zákonní zástupce dítěte si podají žádost vedení školy a donesou doklad pro uznání výjimky ze sociálního úřadu.

ŠD využívá více zdrojové financování – kromě základních zdrojů (MŠMT, zřizovatel školy) čerpá finance i z dalších zdrojů, např. Rada rodičů při ZŠ, sponzorské dary atd.

13. Zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví

ŠD zajišťuje bezpečnost jak fyzickou, tak i sociální a emocionální. Vytváří zázemí pro rozvoj žáků a bezpečné prostředí, aby se zde všichni cítili dobře.

Bezpečnost ve všech prostorách využívaných ŠD je zajištěna Školním řádem ZŠ, Vnitřním řádem ŠD a Řády specializovaných učeben. Školní řád a Vnitřní řád ŠD jsou vyvěšeny v hale školy a na nástěnce před družinou tak, aby byly dostupné zákonným zástupcům dětí i dalším návštěvníkům. Řády učeben jsou umístěny v daných učebnách.

Rodiče i jejich děti jsou s Vnitřním řádem ŠD seznámeni vždy při přihlášení do školní družiny. První den jejich skutečného nástupu a průběžně před každou akcí jsou děti poučeny o bezpečnosti a chování ve ŠD, záznam o tom je **v třídní knize**.

Ve ŠD se děti řídí pokyny vychovatelky, Školním řádem a Vnitřním řádem ŠD – hrubé porušení řádů je projednáváno s rodiči.

V Hazlově 31. 08. 2015

Ing. Hana Martínková

Jana Šilerová

Klára Nechutná